

Introduktion til den danske finansielle infrastruktur

April 2025

1 Indledning

Dette notat har til formål at oplyse nye pengeinstitutter om den danske finansielle infrastruktur kaldet *kerneinfrastrukturen*. Kerneinfrastrukturen består af centrale systemer for betalingsformidling og fælles digitale løsninger. For et pengeinstitut, der ønsker at blive deltager i kerneinfrastrukturen, giver dette notat en overordnet beskrivelse af, hvilke løsninger kerneinfrastrukturen udgøres af, hvilke aktører der agerer i kerneinfrastrukturen, og hvordan adgang opnås mv.

Dette notat giver således en introduktion til:

- kerneinfrastrukturen (afsnit 2),
- vilkår for adgang til kerneinfrastrukturen (afsnit 3),
- øvrige centrale aktører og deres roller (afsnit 4),

For en uddybende beskrivelse af vilkår for adgang til kerneinfrastrukturen kan henvendelse rettes til Finans Danmark på mail: clearinger-kerneinfrastruktur@fida.dk

2 Kerneinfrastrukturen

Kerneinfrastrukturen er de fælles sektorløsninger, dvs. den finansielle infrastruktur, der som udgangspunkt er nødvendig for at drive et almindeligt pengeinstitut i Danmark. På nuværende tidspunkt udgøres kerneinfrastrukturen af clearingerne, de koordinerede processer i forbindelse med Digital Tinglysning, systemerne eBankskifte og e-engagement samt MitID, se nærmere herom nedenfor.

2.1 Clearingerne

Med clearingerne menes Sumclearingen og Intradagclearingen, som er de systemer, som clearer og afvikler detailbetalinger i danske kroner i Danmark. I Sumclearingen afvikles bl.a. Dankortbetalinger, mens der i Intradagclearingen alene afvikles konto-til-kontooverførsler¹.

Pengeinstitutterne kan vælge at deltage direkte i clearingerne ved at tilslutte sig afviklingen i Nationalbanken eller via et andet pengeinstitut efter bilateral aftale med dette.

¹ Nationalbanken er ansvarlig for og giver adgang til TIPS DKK, som bruges til straksbetalinger i danske kroner.

2.2 De koordinerede processer i forbindelse med Digital Tinglysning

Målet med de fælles digitale tinglysningsprocesser er at opnå en række effektiviseringer i samspillet mellem penge- og realkreditinstitutter i forbindelse med handel med og finansiering af fast ejendom. Der er således tale om digitalisering af tilknyttede processer, som ikke digitaliseres i selve tinglysningssystemet.

Fællesprocesserne giver en hurtigere og smidigere sagsbehandling, da processerne kan gennemføres digitalt og ikke kræver personlig kontakt, koordinering mv.

Det er muligt for deltagerne at lave følgende processer via løsningen:

- rykning af pantebreve
- koordineret aflysning
- koordineret tinglysning
- dokumentudveksling f.eks. udveksling af lånetilbud eller andre dokumenter i forbindelse med en sag.

Processerne er alene tilgængelige via system-til-system-løsning, og deltagerne kan alene se information på de processer, som de er en del af eller har været involveret i.

2.3 eBankskifte og e-engagement

Systemerne eBankskifte og e-engagement er udviklet til pengeinstitutterne således, at kundeengagementer kan overføres digitalt, og dermed gøre det endnu nemmere for kunderne at skifte bank. eBankskifte og e-engagement erstatter størstedelen af de manuelle papirbaserede arbejdsgange mellem pengeinstitutter, som en engagementsoverførsel indebærer. Løsningen bygger på, at kunden giver samtykke til det modtagende pengeinstitut, så pengeinstituttet har fuldmagt til at overføre og modtage oplysningerne for kunden.

2.4 Samarbejdet om MitID

MitID er Danmarks fælles identitets-og autentifikationsløsning, der har erstattet NemID for så vidt angår digital identifikation og autentifikation af slutbrugere. MitID blev lanceret i oktober 2021 og kan bruges på tværs af offentlige og private selvbetjeningsløsninger.

MitID udvikles og drives i et offentligt-privat partnerskab mellem Digitaliseringsstyrelsen og Finans Danmark (via datterselskabet FR1). Partnerskabet har en aftale med IN Group om udvikling, drift og vedligeholdelse af MitID.

For at kunne benytte MitID skal et pengeinstitut indgå en tjenesteudbyder-aftale med en broker. Brokere er certificerede og det er igennem brokerne, at tjenesteudbyderne får adgang til MitID og dermed kan autentificere sine brugere. Brokeren kan være en datacentral eller en godkendt privat broker. Find listen over godkendte brokere [her](#).

2.5 Håndbøger

Håndbøgerne er de tekniske guidelines, der skal anvendes ved brug af løsningerne i kerneinfrastrukturen.

Clearingerne

De nærmere tekniske anvisninger for deltagelse i clearingerne fremgår af Håndbog for Betalingsinfrastruktur, Håndbog for Sumclearingen og Håndbog for Intradagclearingen.

De koordinerede processer i forbindelse med Digital Tinglysning

De nærmere tekniske anvisninger for deltagelse i de koordinerede processer i forbindelse med digital tinglysning fremgår af Forretningshåndbog for Digital Tinglysning. Forretningshåndbog for Digital Tinglysning danner den forretningsmæssige ramme for parternes adfærd.

eBankskifte og e-engagement

De nærmere tekniske anvisninger for deltagelse i eBankskifte og e-engagement fremgår af Forretningshåndbog for henholdsvis eBankskifte og e-engagement.

Håndbøgerne kan rekvireres ved henvendelse til Finans Danmark.

3 Adgang til kerneinfrastrukturen

Finans Danmark giver adgang til kerneinfrastrukturen og administrerer kerneinfrastrukturens aftaler, der består af en række obligatoriske og frivillige aftaler, som kan rekvireres ved henvendelse til Finans Danmark.

For at kunne deltage i Kerneinfrastrukturen skal Deltageren enten

- have tilladelse til at drive virksomhed med indlån eller udlån (ikke på grundlag af realkreditobligationer) eller
- være en dansk filial af en udenlandsk bank, sparekasse eller andelskasse under tilsyn af Finanstilsynet eller
- være en dansk filial af en udenlandsk bank, sparekasse eller andelskasse, der er under tilsyn i et andet land inden for EU eller i et land, med hvilket EU har indgået samarbejdsaftale om hjemlandstilsyn eller
- være en udenlandsk bank, sparekasse eller andelskasse, der er under tilsyn i et andet land inden for EU eller i et land, med hvilket EU har indgået samarbejdsaftale om hjemlandstilsyn, og som udøver grænseoverskridende virksomhed i Danmark (inkl. Grønland og Færøerne).

Det er ikke et krav for adgang til kerneinfrastrukturen, at man er medlem af Finans Danmark.

Betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter kan også få adgang til clearingerne. Læs mere [her](#).

Et pengeinstitut, der ønsker at få adgang til hele eller dele af kerneinfrastrukturen (herefter kaldet deltageren), skal betale et adgangsgebyr (herefter investeringsbidrag) til Finans Danmark. Dette afspejler, at en ny deltager skal afholde en forholdsmæssig andel af de omkostninger, som er foretaget til udvikling af det eller de produkter, som deltageren får adgang til. Ved store ændringer i den fælles infrastruktur kan investeringsbidraget blive genberegnet. Der er ingen investeringsbidrag for adgang til Sumclearingen, da denne er afskrevet.

Investeringsbidraget udgøres af en fast og en variabel betaling:

- En fast betaling pr. løsning i kerneinfrastrukturen, som betales når deltageren får adgang til løsningen.
- En variabel betaling for hver løsning, som betales tre år efter deltageren har fået adgang til den eller de relevante løsninger. Denne betaling afhænger af deltagerens brug af den enkelte løsning.

For nærmere oplysninger om investeringsbidraget kontakt Finans Danmark.

3.1 Dispensation fra deltagelse i kerneinfrastrukturen

Såfremt der foreligger tekniske, forretningsmæssige eller lovgivningsmæssige forhold hos deltageren, kan Finans Danmark give dispensation fra deltagelse i dele af kerneinfrastrukturen.

Hvis en deltager ønsker dispensation fra deltagelse i dele af kerneinfrastrukturen, skal skriftlig anmodning herom sendes til Finans Danmark.

3.2 Overdragelse af adgangen til kerneinfrastrukturen

Et pengeinstitut kan overdrage sine rettigheder og forpligtelser i henhold til Finans Danmarks rammeaftale, fx ved fusioner, spaltninger, andre koncernforhold mv.

Pengeinstituttet skal underrette Finans Danmark i rimelig tid inden overdragelsen. Overdragelse er gyldig, når Finans Danmark har givet sit skriftlige samtykke, og ny "Rammeaftale om deltagelse i kerneinfrastrukturen" er underskrevet af det selskab, der har fået adgangen overdraget.

4 Øvrige centrale aktører i kerneinfrastrukturen

Pengeinstitutter, der ønsker at etablere sig i Danmark og deltage i den danske Kerneinfrastruktur, skal udover Finans Danmark kontakte følgende centrale aktører:

e-nettet A/S

e-nettet A/S varetager på vegne af Finans Danmark den løbende forvaltning af de løsninger, der udgør kerneinfrastrukturen, herunder netværket e-connect, som benyttes til at udveksle clearingdata og informationer mellem pengeinstitutter.

Finanstilsynet

Der ansøges om tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed i Danmark hos Finanstilsynet.

Mastercard Payment Services Denmark A/S

Tiltrædelse af Finans Danmarks kerneinfrastrukturaftaler forudsætter samtidig deltagelse i Mastercard Payment Services Denmark' infrastruktur, herunder optagelse i betalingsformidlingsregistre, som er en teknisk forudsætning for adgang til clearingerne.

Danmarks Nationalbank

Danmarks Nationalbank er afviklingsbank for clearingerne samt overvågende myndighed i forhold til clearingernes driftsstabilitet og sikkerhed. Direkte deltagelse i Intradag- og Sumclearingerne forudsætter, at pengeinstituttet har en foliokonto og en afviklingskonto i Danmarks Nationalbank.